

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 1. Passus compatitur. Ex Veteri. Nov. Patribus, & alijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

non redierint, qui extra provinciam iussu eius cibos empturi abierant. Ille ad altare accedit peracturus Divina; & ecce, cum gemens orat pro populo, columba candida cœlo de-

lapsa super singulorum capita volitabat; moxque sublime petens disparuit. Tantum quisque inde refectus, velut exquisitis epulis passus esset. Boll. 8. Martii.

TITULUS XXI. COMPASSIO.

§. I.

Passus compatitur.

Ex Veteri.

Currit in occursum eorum. Gen. 18. 2. Unde illi tanta festinatio? S. Chrysol. s. 121. peregrinus ipse jugiter laboravit, nè peregrinus peregrinum se esse sentiret; sub tentorio manens ipse sine tectò advenam manere non est passus; & hospitem hospes ipse temper suscepit. Sylv. in Luc. 16. q. 14.

Cur tristior est hodie solis facies vestra? Gen. 40. 7. Ad captivorum merorem solandum nullus aptior medicus Josephò: quis enim vincitorum afflictiones melius agnosceret, quam qui simul vincens est? Alvarez Joseph Illustr. hic Illust. 134.

Ego proprie servus tuus sum. Gen. 44. 32. Non amat patientem, qui simul non patitur. Deprehensò Benjaminò in scyphi furto, vestes in lignum doloris lacerant fratres. *At illi scissis vestibus v. 13.* apud Proregem antè de explorationis crimine redarguti didicerunt compati indigna ferenti. S. Chryl. hom. 64. in Gen. vide, quomodo calamitates mentem eo. um fecerunt ad misericordiam promptiorem, & eos mansuetiores. Alvarez. Joseph. Ill. hic Ill. 239.

Sum si fisciellam scirpeam. & exposuisti eam me veltor & a fluminis. Ex. 2. 3. Providentià Dei ordinabatur Moyses ad populos ex captivitate, & multis periculis, eruendos: ut ipse prius à periculis eruat; quò promptius aliis exhibeat, quod ipse tam misericorditer ex Dei benignitate redeperat. Sylv. in Actor. 7. 21.

Surg. & transi Jordanem istum. Jos. 1. 2. tu enim sorte divides populo huic terram, pro qua juravi Patribus suis. v. 6. Ut populum in terram lacte, & melle manantem inducat, Jordanem trajicere monetur. Quid autem sit Jordanem trajicere, audi ex Hugone: *transi Jordanem istum*, id est, bibe de torrente Passionis. Nascitur à doloribus affectio erga alios suavissima. Naxera hic §. 25.

Noxi, quid locutus sit Dominus ad Moysen &c. Jos. 14. 6. 7. Caleb præmium, tot peregrinationibus, & laboribus exactis, promissum exigit; utque citius impetret, Josue in memoriam revocat eosdem secum toleratos: *noxi, quid locutus &c.* Et ecce Josue mox annuit: benedixit ei, & tradidit ei Hebron in possessionem. Ut qui apprimè noverat, quam ardua in illa exploratione perperisset Caleb, ab alio inexperto similia votis fortan frustraretur, aut in ævum protraheretur. Afflictorum lacrymas vel aspice-

re dedignabitur, cui semper blanda fortuna fuit. Patientiam misericordiæ matrem vocat Tertullianus lib. de pat. c. 3. passus scit compati. Ferrea viscera in voluptatum officina conflantur. Naxera hic §. 13.

David verò, cum factus esset rex durum jugum imposuit. 3. Reg. 12. 4. S. Odo Abb. Cluniac: lib. 2. collat.

A Saule David insectabatur, & super contritionem eorum, qui amarò erant animò, compatiebatur; quæ commiseratio Roboamum in deliciis natum non capiebat. Sylv. in Luc. 2. l. 2. de Infantia Christi. q. 2.

Va pastoribus Israel, qui pascebant semet ipsos: sed cum austeritate ingerebatis eis. Ezech. 34. 24. Væ pastoribus; sed & ovibus væ! quando a nimis indulgentibus sibi reguntur. Quàm austerus ovibus, qui lacte suavitate ablatatus; quàm rigidus, qui profosis indutus: nudum, famelicum, ægrum, subditum, aspiciet; non tamen panem, vestem, aut medicinam, exhibebit. Naxera in Jos. 1. §. 25.

Ex Novo.

De Christo Domino.

Domine! puer meus jacet in domo paralyticus. Matth. 8. 6. Hugo Card. meus, inquit: ecce compassio. ! quasi dicat: morbus est meus.

Esurivi, & dedistis mihi manducare. Matth. 25. 35. S. Chrysol. dixisse suffecerat: dedistis mihi manducare, dedistis mihi bibere; sed præmisit: *esurivi, & sitivi*: quia parvus fuisset amor pauperis, quòd pauperem suscepisset; nisi & passiones pauperis suscepisset. Verus amor est, fecisse suas angustias angustias. Salvianus lib. 4. ad Eccles. ego plus addo aliquid: Christum non solum egere cum cæteris, sed plus multò egere, quàm cæteros. In omni enim pauperum numero non est univerforum una paupertas. Christus tantummodò totus est, cui nihil est, quod in omni humano genere non desit: omnis enim egestuosus pro se tantum, & in se, eget; solus tantummodò Christus est, qui in omnium pauperum universitate mendicat. Escob. t. 3. Colloq. Chr. l. 11. Obs. 3.

Ut describeretur universus orbis. Luc. 2. 1. Cur Christus, qui omnium Dominus nascebatur, tam festinat servitutem profiteri? Cum esset omnium rex, disposuit in primo ingressu jugum subiecti, & onus inferioris, portare: ut per experientiam haberet, omnium mi-

miseris condolere, & compati. Sylv. in Luc. 2. l. 2. q. 2.

Imponit in humeros suos. Luc. 15. 5. Cur humeri ovis requies? quia illos flagris, & cruci subiecit. Ea membra, quæ dolores tolerant, alienæ fuerant fatigationis levamenta. Ibi ovi requies, ubi crux pastoris: qui sibi rigidus, vel cruci humanus. Naxera in Jos. 1. §. 25.

Pater Abraham! - mitte Lazarum. Luc. 16. 24. Cur, cum in sinte Abraham multi essent Patres, dives non alium petit refrigeratorem, nisi Lazarum? S. Greg. mor. l. 19. c. 12. potius pauperem advocat, cujus viscera misericordiæ plena sunt ex miseris perpeffis, quam alium. Non petit Isaac, Jacob, vel alium; quia illi fuerant divites. Sylv. hic.

Hodie mecum eris in paradiso. Luc. 23. 43. Christus D. ad preces B. V. *vinum non habent*, moratur, miraculum differt; *nondum venit hora mea.* At latronis petitis mox annuit: *hodie mecum eris in paradiso.* Christi dolor alieno dolori acceleravit remedium; propriis cruciatibus pietas nutritur. Sylv. Addit. in Luc. 23.

Unde ememus panes? Jo. 6. 5. Cur non Apostoli pietate commoventur super hanc multitudinem, ut eis cibos quarant; sed solum Christus compatitur. Matth. 4. 2. *iam jejunasset 40. diebus & noctibus, postea esurii.* Tantam famem Apostoli nondum experti. Sylv. in Marci 6. q. 6.

Scio tribulationem tuam. Apoc. 2. 9. Rupertus: quod nunc dicit *scio*, eodem pondere debet intelligi, quò propheta de illo dixerat *Is. 53. 3. vidimus eum virum a dolorum, & scientem infirmitatem*; id est, experimentum infirmitatis habentem. Itaque & hic scio infirmitatem tuam; id est tribulationis, quam patris, experimentum habeo; & paupertatem, quam sustines, in memet ipso expertus sum. Pro magno solatio tibi sit, quòd tribulationem, & paupertatem, sustines pro me, qui pro te hæc sustinui. Sylv. hic.

De aliis ex eodem.

Ambulans JESUS juxta mare Galilee &c. Matth. 4. 18. Quare juxta mare Dominus Apostolos vocat? Euseb. Gall. hom. de S. Andrea: ecce primos discipulos Dominus de mari vocat: quoniam multos alios per eos de hujus Mundi fluctuosa amaritudine ad fidem disponebat; ut; quia de mari à Domino vocantur, ipsi quòque periclitantium animas de Mundi hujus naufragio, & de vitiorum insurgentibus procellis, liberare discant. Sylveira hic quaest. 9.

Serve nequam. Matth. 18. 32. Servus graviter offendit patremfamilias, quòd, expertus angustias debitorum, confervi debitoris miserus non sit. Drexelius Gymn. pat. p. 2. c. 2. §. 2.

Neceavit coram omnibus. Matth. 26. 70. Considerandum nobis est, cur omnipotens Deus eum, quem cunctæ Ecclesiæ præficere disposue-

rat, ancillæ vocem pertimecere, & seipsum negare, permittit? Quòd nimirum magna actum esse pietatis dispensatione cognoscimus: ut is, qui futurus erat pastor Ecclesiæ, in sua culpa disceret, qualiter aliis misereri deberet. S. Greg. hom. 21. hic in Evang.

Omnem ostendentes mansuetudinem ad omnes homines: eramus enim aliquando & nos insipientes, increduli, errantes. Tit. 3. 2. 3. Primasius. quia nos tales fuimus, debemus eorum insipientiam ferre patienter. Did. Niss. vitæ Abraham l. 2. c. 7.

Vocem, quam audivi, sicut citharadorum citharizantium in citharis suis. Apoc. 14. 2. Notandum quòd in cithara chordæ audientes quidem delectant, sed ipsæ in extensione sua quodammodo laborant. Sic denique hi audires suos delectaverunt, sed ipsi apud semetipsos laboraverunt, & plerumque fatigati sunt. Rupertus l. 9. hic.

Ex Patribus, & aliis.

Medicus, qui non fert infirmitates, curare necit; & qui non fuerit cum infirme infirmatus, infirmo non potest conferre sanitatem. S. Chrysol. l. 50.

Experimentò propriò nostra didicerunt incommoda; ex quo singularem erga nos gerunt compassionis affectum. S. Laur. Just. in fult. OO. Sanctior.

Cum sit ars omnibus communis, illam omnes laudare debent; nè seipsos, illam vituperando, depriment. Maxime qui passi interdum fuerint aliquam infirmitatem; si postmodum convalessent, infinita consilia dant. Castaneus catal. gloriæ Mundi p. 11. confid. 48. de arte medica. Ex propriis miseris dicit aliis compati. Did. Niss. vitæ Abr. l. 2. c. 7.

Tu turbaris, quia domum congruam Romæ tibi invenire non potuisti. Scias igitur, quòd hoc ego permisi ad utilitatem tuam: ut per experientiam probares dolores illos, quos pauperes peregrini sentiunt, ut scias iis compati. ex Revel. S. Brigit. c. 107. v. 1.

§. II.

Motiva aliis compatiendi.

Domine exaudi orationem meam. Pl. 101. 2. Scilicet eam, quam prius allegator pro totius Mundi liberatione fundebat. Sanctorum enim consuetudo est, sic dolere calamitates alienas ut proprias. Sicut Apostolus ait. 2. Cor. 11. 29. *quis infirmatur? & ego non infirmor?* Cassiodorus hic.

Tuam ipsius animam pertransibit gladius. Luc. 2. 35. Quando ex corde afflictis compatere, quasi vulnus doloris in anima recipis, & gladiò illo transverberaris. Unde de B. V. dicitur: *tuam ipsius &c.* S. Bonav. serm. 3. Dist. Oct. Nativ.

Lacrymis capit rigare pedes ejus. Luc. 7. 38. S. Greg. hom. 33. in Evang. lacrymis mulier